

EL DAVANTAL de PERE CALDERS

La fe que movia tricicles

Fa tan sols una mica més de cent anys (o sigui que em refereixo al 1883) que es va celebrar a l'Stanley Club de Londres una exposició general de velocípedes. «La Nature», una revista francesa de l'època especialitzada en la divulgació científica, va fer grans elogis a les novetats presentades a l'exposició. Remarcava, sobretot, la preponderància que anaven adquirint els tricicles de pedals, cridats —deia la revista— a ésser «un preciós mitjà de locomoció convenient per a tothom, sense distinció d'edats, de sexes ni de nivell social. Com a màquina, no té en absolut l'aspecte acrobàtic de la bicicleta que desplaça a la gent reposada i prudent. Té un aire més estable: inspira confiança i atreu les simpaties. Gairebé no requereix aprenentatge, cansa menys i permet una bona velocitat. Els seus avantatges reals, apreciats tot seguit pels esportistes, han merescut l'il·lustre patronatge de la reina d'Anglaterra, del príncep de Gal·les i de molts *gentlemen*, la qual cosa li ha valgut un èxit esclatant i una gran atenció pública. És possible que el tricicle declini com a instrument d'esport, però quedarà com a vehicle, ja que és respecte a la marxa allò que la màquina de cosir és en relació amb la costura a mà».

Demano excuses per la llarga cita, en atenció a la fe d'aquestes paraules i a una tendència al do profètic proclivi a l'engrescament. «La Nature» era una publicació que duia com a subtítol «Revista de les ciències i de les seves aplicacions a les arts i a la indústria». El seu editor, G. Mason, tenia la seu al número 120 del bulevard Saint-Germain i tenia un equip de col·laboradors molt atents als progressos incessants de la tecnologia.

Però tenien una viva curiositat per tot, com ho demostra el treball sobre els tricicles, impregnat d'un entusiasme que no els feia pas oblidar les anàlisis objectives. En parlar d'un dels models exposats a l'Stanley Club, el doctor H. Marais (autor de la ressenya) escriu uns fragments deliciosos: «Hom reconeix que l'actitud ordinària del tripulant, empenyent els pedals davant seu, és molt desavantatjosa quan es tracta de pujar una costa. Els músculs extensors de la cuixa poden no bastar fins i tot al seu màxim esforç. I és en esment a això que s'ha pensat a utilitzar el propi pes del tripulant a base de col·locar els pedals immediatament sota d'ell... És el sistema al qual nosaltres hem donat la preferència, i ens en felicitem».

Tot l'article és un cant a les virtuts de la màquina de tres rodes la qual, segons l'apologista, pot assolir tranquil·lament els dotze quilòmetres per hora sense massa fatiga. Ens conta que un tal mister Nixon, de quaranta anys d'edat i secretari d'un prestigiós club de Londres, va recórrer 1.600 quilòmetres a una mitjana de 160 cada dia.

M'adono que si algun amic lector m'ha seguit fins aquí potser es trobarà en un cert estat d'estupefacció. A què ve, tot això? Doncs, passa que jo hi trobo curioses relacions. L'admiració pel progrés sempre ha de contenir —per mirar de salvar-nos— una espurna d'ingenuïtat. Li prova, ni que sigui per parar l'angoixa de l'imprevist.

Qui sap si els KByte i els MByte, els *floppy* i els disquets d'ara, tota la problemàtica i la terminologia que ens té amb uns ulls com unes taronges, ens preocuparan tan poc el dia de demà (o sigui d'aquí a no res) com ens preocupen ara els músculs extensors de la cuixa quan anem desbocats a bord d'aparells impulsats per motors d'explosió.